YSGOL

TREBANNWS

Polisi Addysg Rhyw a Perthnasoedd

MABWYSIADWYD AR : 15/03/2022

Llofnodwyd gan Gadeirydd y Llywodraethwyr

Erthygl 15:

Mae gennych chi'r hawl i gwrdd â ffrindiau ac ymuno a grwpiau a chlybiau, os nad yw hynny'n atal pobl eraill rhag derbyn eu hawliau.

Erthygl 19:

Mae gennych chi'r hawl i gael eich amddiffyn rhag pob math o drais, camdriniaeth, a thriniaeth wael gan y bobl sy'n gofalu amdanoch chi.

Erthygl 34:

Mae gennych chi'r hawl i gael eich amddiffyn rhag camdriniaeth rywiol.

Polisi Addysg Rhyw a Perthnasoedd

Cyflwyniad

Beth yw Addysg Rhyw a Pherthnasoedd (ARhPh)?
Mae Addysg Rhyw a Pherthnasoedd yn rhan gadarnhaol ac amddiffynnol o Gwricwlwm Cymru. Mae'n chwarae rhan ganolog yn y gwaith o gefnogi hawliau dysgwyr i fwynhau perthnasoedd boddhaus, iach a diogel drwy gydol eu bywydau.

Mae cwricwlwm ARhPh sy'n seiliedig ar hawliau a thegwch yn helpu i sicrhau y gall pob dysgwr ddatblygu dealltwriaeth o sut mae ffydd, credoau, hawliau dynol a diwylliannau pobl yn gysylltiedig â phob agwedd ar ARhPh a sut y gall yr hawliau hyn gyfrannu at ryddid, urddas, lles a diogelwch pawb. Felly, fel ysgol, dylem drafod ARhPh yng nghyd-destun yr Hawliau a ddiogelir gan Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn.

Dylai ARhPh gefnogi dysgwyr i ddatblygu'r wybodaeth, y sgiliau a'r gwerthoedd i ddeall sut mae perthnasoedd a rhywioldeb yn siapio eu bywydau eu hunain a bywydau pobl eraill. Dylai dysgwyr fod â'r gallu i geisio cymorth ar faterion sy'n ymwneud ag ARhPh ac i eirioli dros eu hunain ac eraill.

Mae ARhPh yn gorfodol yng Cwricwlwm Cymru ar gyfer pob dysgwr o 3 i 16 oed ("y Ddeddf"). Mae hyn yn golygu bod yn rhaid i bob dysgwr dderbyn yr addysg hon. Nid oes hawl i dynnu'n ôl o ARhPh yn y cwricwlwm newydd. Fodd bynnag, mae'r cwricwlwm newydd yn cael ei gyflwyno'n raddol, felly, efallai y bydd rhai disgyblion yn dal i gael eu tynnu'n ôl o ARhPh tra bod y trefniadau cwricwlwm newydd yn cael eu cyflwyno i'w blwyddyn ysgol.

Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i'r ARhPh a ddarperir fod yn briodol yn ddatblygiadol i ddysgwyr. Felly, rhaid i ysgolion a lleoliadau ystyried amrywiaeth o ffactorau megis oedran, gwybodaeth ac aeddfedrwydd yr awdurdod ac unrhyw anghenion dysgu ychwanegol. Mae angen i'r ARhPh fod yn briodol i'r datblygiad ar gyfer pob dysgwr.

Nodau ac amcanion

Rydym yn darparu cyfleoedd i blant ddysgu am:

- datblygiad corfforol eu cyrff wrth iddynt dyfu'n oedolion;
- parch at eu cyrff eu hunain a rhai pobl eraill
- pwysigrwydd bywyd teuluol, ffrindiau a'r gymuned ehangach
- cwestiynau moesol;
- materion yn ymwneud â pherthynas;
- parch at farn pobl eraill;

Darparu Perthnasoedd ac Addysg Rywiol

Cod Gorfodol

Rhaid i'r cod gorfodol gynnwys y cynnwys mewn tri maes eang y gellir eu cydgysylltu.

- Datblygu a mynegi hunaniaeth a ffurfio perthnasoedd;

- Deall iechyd a lles rhywiol;

- Meithrin diogelwch a pharch, cael eu gwerthfawrogi a'u cefnogi.

Dylai'r dull o ymdrin ag ARhPh sicrhau y bydd yr holl brofiadau dysgu ac addysgol yn cael eu dilyniannu a'u hatgyfnerthu ar draws y continwwm. Dylai gefnogi ac adeiladu ar wybodaeth, sgiliau a gwerthoedd pob dysgwr mewn ffyrdd priodol drwy gydol eu datblygiad a chreu amgylcheddau diogel a grymusol sy'n adeiladu ar brofiadau dysgwyr o fewn a thu hwnt i'r lleoliad addysgol gan ddarparu dewisiadau amgen cadarnhaol i brofiadau rhai dysgwyr.

Mae ARhPh yn rhan o ddull ysgol gyfan ac yn cael ei gydgysylltu ar draws y cwricwlwm. Ar adegau, mae ARhPh yn gofyn am arbenigedd, amser ac adnoddau arbenigol i sicrhau amgylchedd cefnogol lle mae pawb yn ddiogel i drafod a dysgu am faterion a allai fod yn sensitif neu'n heriol.

Er mwyn rhoi sgiliau i ddysgwyr am oes, mae angen i bob dysgwr weld eu hunain, eu teuluoedd, eu cymunedau a'i gilydd yn cael eu hadlewyrchu ar draws y cwricwlwm a gallant ddysgu i werthfawrogi gwahaniaeth ac amrywiaeth fel ffynhonnell o gryfder.

Dylai ARhPh fod yn amddiffynnol ac yn ataliol, gan ystyried sut y gallai fod angen cefnogi dysgwyr i:

- deall ac ymdopi â newid, gwrthdaro a phwysau;

- bod â'r wybodaeth i gydnabod gwahaniaethu a thrais, gan gynnwys Trais yn erbyn Menywod a Cham-drin Domestig a Thrais Rhywiol;

- gofyn am gymorth a chyngor lle bo'n briodol;

  - ymateb i brofiadau byw dysgwyr a bod yn barchus ohonynt;

  - datblygu ymwybyddiaeth a dealltwriaeth dysgwyr o wahanol hunaniaethau, safbwyntiau a gwerthoedd ac amrywiaeth o berthnasoedd, rhyw a rhywioldeb, gan gynnwys bywydau LGBTQ+.

Ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 2, rydym yn rhoi pwyslais arbennig ar addysg iechyd gan fod llawer o blant yn profi glasoed yn yr oedran hwn. Mae plant yn dysgu:-

  - Y wybodaeth a'r ddealltwriaeth o sut mae organau atgenhedlol yn datblygu mewn corff dynol a'r prosesau atgynhyrchu, gan gynnwys yr hyn sy'n cefnogi iechyd a lles mislif.

- Y wybodaeth a'r ddealltwriaeth o sut mae glasoed yn sbarduno newidiadau corfforol, emosiynol, cymdeithasol a gwybyddol sylweddol i bawb.

- Y sgiliau sydd eu hangen i reoli hunanofal, hylendid personol a phwysigrwydd lles mislif ac iechyd atgenhedlol i bawb.

Rydym yn cysylltu â'r Awdurdod Iechyd Lleol i gael gafael ar ddeunyddiau addysgu addas i'w defnyddio o fewn y gwersi, fel y DVD SENSE.

Rôl Rhieni

Mae'r ysgol yn credu bod y rhieni / gofalwyr yn chwarae rhan allweddol ym mherthynas ac addysg rywiol eu plant. Hoffem feithrin perthynas gadarnhaol a chynhedol gyda rhieni plant yn ein hysgol drwy gyd-ddealltwriaeth, ymddiriedaeth a chydweithrediad. Wrth hyrwyddo'r amcan hwn, byddwn yn:

- rhoi gwybod i rieni am berthnasoedd a pholisi ac arferion addysg rywiol yr ysgol;

- ateb unrhyw gwestiynau sydd gan rieni am berthnasoedd ac addysg rywiol eu plentyn;

- cymryd o ddifrif unrhyw fater y mae rhieni'n ei godi gydag athrawon neu lywodraethwyr am y polisi hwn neu'r trefniadau ar gyfer perthnasoedd ac addysg rywiol yn yr ysgol;

- annog rhieni i fod yn rhan o'r gwaith o adolygu polisi'r ysgol a gwneud addasiadau iddo yn ôl yr angen;

Rôl Aelodau Eraill o'r Gymuned

Rydym yn annog aelodau o'r bwrdd Iechyd Lleol yn enwedig nyrs yr ysgol, Swyddog Cyswllt yr Heddlu 'School Beat' yn ogystal â'r AALl i roi cyngor a chymorth i'n disgyblion ynghylch perthnasoedd ac addysg rywiol. Mae'r gweithwyr proffesiynol hyn yn rhoi cymorth gwerthfawr i ni gyda'n rhaglen.

Cyfrinachedd

Mae athrawon yn cynnal gwersi addysg rhyw a pherthnasoedd mewn modd sensitif. Fodd bynnag, os yw plentyn yn cyfeirio at gymryd rhan, neu'n debygol o fod yn rhan o weithgarwch rhywiol, yna bydd yr athro yn cymryd y mater o ddifrif ac yn delio ag ef fel mater o amddiffyn plant.
Bydd athrawon yn ymateb mewn ffordd debyg os yw plentyn yn nodi y gallent fod wedi dioddef camdriniaeth. O dan yr amgylchiadau hyn, bydd yr athro/athrawes yn siarad â'r plentyn fel mater o frys. Os oes gan yr athro bryderon, byddant yn tynnu sylw'r Swyddog Diogelu. Yna, bydd y mater yn cael ei ystyried mewn ymgynghoriad â gweithwyr proffesiynol diogelu. (Gweler hefyd Polisi Diogelu ac Amddiffyn Plant.)

Rôl y Pennaeth

Cyfrifoldeb y Pennaeth yw sicrhau bod y staff a'r rhieni yn cael gwybod am ein perthynas a'n polisi Addysg Rhyw a Pherthnasoedd, a bod y polisi'n cael ei weithredu'n effeithiol. Cyfrifoldeb y Pennaeth hefyd yw sicrhau bod aelodau'r staff yn cael digon o hyfforddiant, fel y gallant addysgu'n effeithiol a delio ag unrhyw broblemau anodd gyda sensitifrwydd.

Mae'r pennaeth yn cysylltu ag asiantaethau allanol ynghylch y rhaglen perthnasoedd ysgol ac addysg rywiol ac yn sicrhau bod pob oedolyn sy'n gweithio gyda phlant ar y materion hyn yn ymwybodol o bolisi'r ysgol, a'u bod yn gweithio o fewn y fframwaith hwn.

Mae'r pennaeth yn monitro'r polisi hwn yn rheolaidd ac yn adrodd i lywodraethwyr, pan ofynnir iddynt, am effeithiolrwydd y polisi.

Dynodiad / Enw	Llofnod	Dyddiad
Cadeirydd y Llywodraethwyr		
Pennaeth		